

Aangekondigde stakingen van luchtvaartmaatschappijen : class action?

In het geval van overmacht is de luchtvaartmaatschappij niet verplicht om haar passagiers te compenseren voor de vertragingen. Aangekondigde stakingen kunnen in hoofde van de luchtvaartmaatschappij echter niet beschouwd worden als overmacht en men is als luchtvaartmaatschappij aldus gehouden om de passagiers te compenseren voor vertragingen van minstens 3 uur (ten opzichte van de voorziene aankomsttijd), of als de vlucht geannuleerd werd en je hierover minder dan 2 weken voor de vlucht werd geïnformeerd.

Naar aanleiding van de stakingen van de voorbije maanden wensten een aantal Belgische passagiers dan ook vergoed te worden, doch Ryanair weigert deze passagiers te vergoeden.

Test-Aankoop kondigde dan ook reeds aan juridische stappen te zullen ondernemen tegen Ryanair, na te hebben onderzocht welke procedure de meest aangewezen zou zijn.

Een mogelijke actie die Test-Aankoop zou kunnen ondernemen betreft het instellen van een class-action tegen RyanAir.

Sedert 1 september 2014 is het in België mogelijk om een *class action* in te stellen. Voordien bestond deze mogelijkheid niet in België.

Een *class action* of een vordering tot collectief herstel betreft een vordering die tot doel heeft om collectieve schade te herstellen.

Concreet gaat een groepsvertegenwoordiger, die hiertoe gemachtigd wordt door de wet, een rechtsvordering uitoefenen, door in naam van een onbekende groep consumenten, die vooraf geen volmacht hebben gegeven aan die verzoeker, een vordering in te stellen, die leidt tot een uitspraak die gezag van gewijsde heeft, niet alleen ten opzichte van de verzoeker en de verweerder(s), maar ook ten opzichte van alle groepsleden die in of niet uit de procedure zijn gestapt.¹

Van belang is dat de onderscheiden consumenten geen procespartij zijn, enkel de groepsvertegenwoordiger is dit immers.

De procedure tot het instellen van een *class action* omvat vier fases: een ontvankelijkheidsfase, een verplichte onderhandelingsfase, een gegrondheidsfase en een uitvoeringsfase.

De ontvankelijkheid van een class action zal afhangen van drie cumulatieve voorwaarden, waaraan dient te zijn voldaan:

- 1° De ingeroepen oorzaak van de vordering moet een mogelijke inbreuk zijn door de onderneming op een contractuele verplichtingen van de onderneming of op een van de

¹ Memorie van toelichting, *Parl. St. Kamer* 2013-14, nr. 53K3300/001 en nr. 53K3301/001, 7.

Europese verordeningen of wetten,. Het dient hierbij benadrukt te worden dat het enkel om **consumentengeschillen** gaat.

2° De rechtsvordering dient te worden ingesteld door een verzoeker die voldoet aan de vereisten én die door de rechter geschikt wordt bevonden. Enkel consumentenverenigingen en erkende non-profit-verenigingen (zoals o.a. Test-Aankoop) komen hiervoor in aanmerking.

3° Het beroep op een rechtsvordering tot collectief herstel moet doelmatiger lijken dan een rechtsvordering van gemeen recht.

Tijdens de ontvankelijkheidsfase wordt ook het optiesysteem bepaald dat op de procedure van toepassing wordt verklaard, met name de *opt-in* dan wel de *opt-out*. Oftewel dienen consumenten uitdrukkelijk aan te geven dat zij deel willen uitmaken van de groep, oftewel worden ze geacht deel uit te maken van de groep, tenzij ze uitdrukkelijk te kennen geven er geen deel van te willen uitmaken.

De rechter dient over de ontvankelijkheid van de class action te oordelen binnen een periode van 2 maanden na neerlegging van het verzoekschrift.

Zodra de rechter de *class action* ontvankelijk verklaart, zullen de betrokken partijen verplicht worden met elkaar rond de tafel te gaan zitten en te onderhandelen. Deze fase mag niet korter zijn dan drie maanden en niet langer dan zes maanden. Deze termijn kan eenmaal worden verlengd met een periode van maximaal zes maanden, zodat de maximale onderhandelingsperiode 12 maanden kan duren.

Indien partijen een akkoord bereiken, dient de meest gereede partij de rechtbank hiervan in kennis te stellen, waarna de rechter het akkoord al dan niet kan homologeren. In geval van bekrachtiging van het akkoord wordt er een schadeafhandelaar aangesteld.

Indien partijen er tijdens de onderhandelingsfase niet in slagen of niet tijdig in slagen een akkoord te bereiken, zal de rechter de vordering ten gronde beoordelen. Deze fase wordt, in geval de vordering gegrond wordt verklaard, vervolgens gevolgd door een uitvoeringsfase waarbij er eveneens een schadeafwikkelaar zal worden aangesteld dewelke wordt beopdracht met de correcte uitvoering van de beslissing ten gronde.

Besluit

Bent u slachtoffer van een van de stakingen van Ryanair of dreigt u het slachtoffer te worden van een nakende aangekondigde staking, aarzel dan geenszins contact met ons op te nemen teneinde na te gaan welke juridische stappen er kunnen ondernomen worden teneinde uw recht op een compensatie te vrijwaren.

Vicky Spiridakis

Associate

vicky.spiridakis@adlex.be

T: +32 89 32 23 00

F: +32 89 35 66 01

Grotestraat 122

B - 3600 Genk

Voorkeurmateries

- Aansprakelijkheidsrecht en verzekeringsrecht
- Bouwrecht en onroerend goed
- Strafrecht (algemeen)

